

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE

Warszawa, dnia 22 czerwca 2023 r.

WPN-II.670.130.2023.MO

DECYZJA

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.) – zwanej dalej „kpa”, w związku z art. 118 ust. 1, ust. 7 pkt 2, ust. 8 pkt 2, ust. 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.) – zwanej dalej „uop”, art. 97 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094),

po analizie

zgłoszenia z dnia 23 maja 2023 r. (data doręczenia – 24 maja 2023 r.), znak: WA.6.ZPU.532.1.2023.KK, dokonanego przez Dyrektora Zarządu Zlewni w Warszawie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, dotyczącego zamiaru prowadzenia działań obejmujących wykonanie prac utrzymaniowych polegających na udroźnieniu śródlądowych wód powierzchniowych rzeki Wisły w rejonie wejścia do Portu Czerniakowskiego, na terenie działki nr ew. 3/3 obręb 5-06-07 w Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy, poprzez usunięcie namulów i rumoszu,

wnosząc sprzeciw

na prowadzenie działań obejmujących wykonanie prac utrzymaniowych polegających na udroźnieniu śródlądowych wód powierzchniowych rzeki Wisły w rejonie wejścia do Portu Czerniakowskiego, na terenie działki nr ew. 3/3 obręb 5-06-07 w Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy, oraz

nakładam obowiązek

**I. uzyskania decyzji o warunkach prowadzenia działań,
II. przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004 dla planowanego przedsięwzięcia oraz przedłożenia w dwóch egzemplarzach wraz z ich zapisem w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, w zakresie zgodnym z art. 66 ust. 1, z wyjątkiem pkt 3, 10-11, 12 i 15 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem:**

- przeprowadzenia szczegółowej analizy wpływu planowanego przedsięwzięcia na gatunki ptaków i ich siedliska, będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004;
- informacji na temat powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych, zrealizowanych lub planowanych do realizacji,

- znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia – w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem;
- opisu przewidywanych skutków dla obszaru Natura 2000 w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia;
 - charakterystyki obecnych i przewidywanych hydromorfologicznych elementów jakości wód rzeki Wisły, w tym reżimu hydrologicznego, ciągłości biologicznej korytarza rzecznoego i jego warunków morfologicznych (kształt koryta, zmienność głębokości i szerokości rzeki, struktura i skład podłoża rzeki, struktura strefy nadbrzeżnej), których występowanie wpływa na jakość siedlisk awifauny chronionej w obszarze;
 - opisu przewidywanych zmian warunków siedliskowych, które nastąpią na skutek realizacji planowanych działań na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia w obszarze Natura 2000;
 - przeprowadzenia badań w zakresie zanieczyszczeń namulów w kontekście pośredniego oddziaływania na bazę pokarmową przedmiotów ochrony obszaru i ewentualnych zanieczyszczeń, które przedostaną się do środowiska wraz ze wzruszeniem namulów i ich zdeponowaniem w korycie rzeki;
 - analizy wpływu realizacji zamierzenia na cele i realizację działań ochronnych wynikających z ustaleń planu zadań ochronnych (pzo), ustanowionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4572, z późn. zm.), oraz na stan zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, w tym na jego integralność i spójność sieci Natura 2000;
 - raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 powinien uwzględniać oddziaływanie zamierzenia na etapie jego realizacji i eksploatacji;
 - analizy powinny być oparte na aktualnych wynikach kontroli terenowych obejmujących teren planowanej inwestycji oraz bufor wokół niej – co najmniej 500 m w granicach obszaru Natura 2000; badania powinny być wykonane przez specjalistę ornitologa podczas sprzyjających warunków pogodowych najbardziej odpowiednich dla badanej grupy zwierząt oraz w terminach i metodami dającymi najbardziej wiarygodne wyniki, w szczególności w stosunku do gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000. Metodyka badań powinna być zgodna z metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska GIOŚ;
 - w raporcie wymagane jest przedstawienie analizowanych zagadnień w formie graficznej i kartograficznej, w skali umożliwiającej kompleksowe przedstawienie wyników analizy oddziaływania na obszar Natura 2000 (w tym czytelne załączniki graficzne wskazujące miejsca występowania zaobserwowanych gatunków ptaków i ich tras migracji);
 - dokument zawierający wyniki inwentaryzacji przyrodniczej oraz raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 należy zapisać w części:
 - tekstowej tych dokumentów – w formacie PDF z możliwością przeszukiwania tekstu oraz w formacie RTF, DOCX, DOC albo ODT;
 - tabelarycznej tych dokumentów – w formacie PDF z możliwością przeszukiwania tekstu oraz w formacie XML, XLSX, XLS albo ODS;
 - graficznej i kartograficznej tych dokumentów – w formacie PDF;
 - dokument zawierający wyniki inwentaryzacji przyrodniczej w części kartograficznej tego dokumentu należy zapisać także w formatach wektorowych SHP lub GPKG wykorzystywanych w systemach informacji przestrzennej.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 23 maja 2023 r. (data doręczenia – 24 maja 2023 r.), znak: WA.6.ZPU.532.1.2023.KK, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Warszawie dokonało zgłoszenia w trybie art. 118 ust. 1 pkt I lit. f ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w sprawie planowanego prowadzenia działań obejmujących wykonanie prac utrzymaniowych polegających na udroźnieniu śródlądowych wód powierzchniowych rzeki Wisły w rejonie wejścia do Portu Czerniakowskiego, na terenie działki nr ew. 3/3 obręb 5-06-07 w Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy.

Po analizie przedmiotowego zgłoszenia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie stwierdził, co następuje.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 uop zgłoszenia regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska wymaga prowadzenie, na obszarach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5 i 7-9, w obrębach ochronnych wyznaczonych na podstawie ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybnictwie śródlądowym, a także w obrębie cieków naturalnych, działań obejmujących m.in. udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namulów i rumoszu. Zdaniem tutejszego Organu planowana inwestycja może mieć potencjalny znaczący negatywny wpływ na warunki wodne terenu z uwagi na emisję zanieczyszczeń zdeponowanych w osadach dennych, które powstaną w wyniku wzruszenia namulów, jak również z powodu działań związanych z usuwaniem i przemieszczaniem osadów, mogących oddziaływać na transport rumoszy i tworzenie się struktur środkowokorytowych, wykorzystywanych przez gatunki ptaków będące przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004.

Planowane działania zlokalizowane są na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4572, z późn. zm.). Ponadto, teren inwestycji znajduje się w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 42, poz. 870, z późn. zm.). Z uwagi na fakt, iż przedmiotowa inwestycja stanowi inwestycję celu publicznego, nie dotyczą jej zakazy obowiązujące na terenie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Obszar Dolina Środkowej Wisły PLB140004 to ostoja ptaków wodno-błotnych. Występują tu co najmniej 24 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Z uwagi na wysoką liczebność populacji lęgowych, przedmiotami ochrony w obszarze są zarówno ptaki zamieszkujące piaszczyste wyspy i ławice (ohar, mewa czarnogłowa, mewa siwa, śmieszka, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, ostrygojad, sieweczka obrożna, sieweczka rzeczna, brodziec piskliwy), nadrzeczne skarpy (zimorodek, brzegówka), zarośla nadrzeczne (bączek, podróżniczek, dziwonion), łąki i pastwiska (rycyk, krwawodziób, płaskonos), jak i lasy lęgowe (bielik, dzięcioł białoszyi, dzięcioł średni, nurogęś). W przypadku mowy siwej, śmieszki, rybitwy rzecznej, rybitwy białoczelnej, ostrygojada i sieweczki obrożnej obszar stanowi największą krajową ostoję lęgową tych gatunków o kluczowym znaczeniu dla zachowania ich populacji. Dolina Środkowej Wisły jest ważnym na skalę międzynarodową korytarzem migracyjnym, stanowiącym miejsce żerowania i odpoczynku podczas wędrówek ptaków. Do przedmiotów ochrony należy migrująca populacja bociana czarnego oraz zimująca populacja krzyżówki. W trakcie sezonowej migracji w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje tu m.in. czapla biała oraz czajka i brodziec piskliwy. Jest to ważne zimowisko łabędzia niemego, gągoła, nurogęsi, mowy siwej, śmieszki oraz mowy srebrzystej. Zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego

doliny Wisły są m.in.: regulowanie (prostowanie) koryta rzeczno i zmiana jego przebiegu, tamy i ochrona przeciwpowodziowa prowadzona w śródlądowych systemach wodnych, wydobywanie piasku i żwiru, drapieżnictwo oraz wycinanie lasów.

Zgodnie z treścią zgłoszenia, przedmiotem przedsięwzięcia są prace utrzymaniowe polegające na udrożnieniu śródlądowych wód powierzchniowych rzeki Wisły w rejonie wejścia do Portu Czerniakowskiego, na terenie działki nr ew. 3/3 obręb 5-06-07 w Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy. Planowane roboty mają na celu uzyskanie minimalnych niezbędnych głębokości na rozpatrywanym odcinku rzeki tak, aby w okresach występowania niskich stanów wody możliwe było wpływanie i wypływanie cumujących w Porcie Czerniakowskim łodzi napędzanych silnikami spalinowymi. Planowane prace udrożnieniowe mają być realizowane na powierzchni ok. 2000 m² (odcinek o długości ok. 100 m i średniej szerokości ok. 20 m), średnia grubość usuwanej warstwy namulów i rumoszu ma wynieść 0,80 m. Szacunkowa kubatura przewidzianego do usunięcia materiału dennego wynosić będzie ok. 1600 m³. Wydobyty urobek ma zostać przemieszczony i zdeponowany w korycie rzeki wzdłuż jej lewego brzegu na powierzchni ok. 2500 m², na odcinku cechującym się głębokościami przekraczającymi 3 m w okresach występowania stanów niskich na rzece. Prace związane z usuwaniem i przemieszczaniem osadów dennych i rumoszu mają być realizowane przy użyciu pogłębiarki ssąco-refulującej. Zassany przez rurę ssawną uwodniony osad denny zostanie przemieszczony z obszaru pogłębiania w rejon jego złożenia metodą hydrauliczną za pomocą rurociągu tłoczno połączonego z pogłębiarką. Planowany termin rozpoczęcia prac to 15 sierpnia 2023 r., prace mają potrwać nie dłużej niż 14 dni.

Doliny rzek stanowią silnie zróżnicowany i ważny element środowiska przyrodniczego, jako ostoje zwierząt, w tym również gatunków zagrożonych w skali międzynarodowej, często właściwych wyłącznie dla tych ekosystemów.

Teren działań znajduje się poza stwierdzonymi siedliskami i stanowiskami gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru oraz poza obszarem działań ochronnych. Najbliższe zlokalizowany przedmiot ochrony to brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*, którego siedlisko znajduje się po drugiej stronie rzeki, w odległości ok. 150 m w kierunku północno-wschodnim od obszaru planowanych działań. Wśród zagrożeń potencjalnych dla ww. przedmiotu ochrony w pzo wskazano m.in. regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmianę przebiegu koryt rzecznych. Regulacja rzeki prowadzi stopniowo do zaniku jej roztokowego charakteru, który warunkuje utrzymanie właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru. Pogłębianie rzeki, do którego dojdzie w analizowanym przypadku, może zaburzyć naturalną dynamikę kształtowania siedlisk przedmiotów ochrony, w tym zlokalizowanego najbliższego brodzca piskliwego. Na skutek planowanego przedsięwzięcia dojdzie więc do przeobrażenia doliny, czego konsekwencją może być likwidacja miejsc żeru, odpoczynku czy rozrodu gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony obszaru, w tym ww. gatunku. Wśród szczegółowych celów działań ochronnych dla brodzca piskliwego wskazano utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 160 par lęgowych (stan właściwy – FV) oraz utrzymanie dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych (utrzymanie kamienistych i piaszczystych brzegów rzek, o niskim stopniu uregulowania koryta – z dużą ilością płycizn i błotnistych zatoczek), na powierzchni 20 000 ha (stan właściwy – FV). Prowadzenie planowanych działań może zagrozić realizacji wskazanych celów ochrony, a także spowodować eskalację zagrożeń zdefiniowanych w pzo dla brodzca piskliwego. Ponadto, wydobyty urobek z osadów dennych nie zostanie usunięty, lecz zdeponowany w niedalekiej odległości w korycie rzeki. Biorąc pod uwagę jego znaczną ilość (ok. 1600 m³) oraz możliwość skażenia, przede wszystkim metalami ciężkimi, planowane działania mogą spowodować uwolnienie zanieczyszczeń ze wzruszonych osadów do toni wodnej, co mogłoby skutkować wzrostem skażenia środowiska wodnego, a co za tym idzie – istotnym zagrożeniem dla kondycji wszelkich zamieszkujących go organizmów oraz pośrednio pogorszeniem jakości bazy pokarmowej, m.in. dla związanych z rzeką gatunków ptaków, w tym stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. W związku z powyższym uznano, że planowane prace

mogą znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004.

W myśl art. 118 ust. 8 pkt. 2 uoop regionalny dyrektor ochrony środowiska może nałożyć obowiązek uzyskania decyzji o warunkach prowadzenia działań, jeżeli ich prowadzenie może spowodować pogorszenie stanu środowiska, a w szczególności może znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów chronionych, naruszać zakazy w nich obowiązujące, lub znacząco negatywnie oddziaływać na siedliska przyrodnicze, chronione gatunki roślin, zwierząt lub grzybów, lub ich siedliska. Zgodnie z art. 118 ust. 9, jeżeli prowadzenie działań (...) może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, regionalny dyrektor ochrony środowiska, wydając decyzję sprzeciwu, w której nałożył obowiązek uzyskania decyzji o warunkach prowadzenia działań, stwierdza obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 oraz nakłada obowiązek przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

W przypadku niepewności wystąpienia oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 zastosowanie ma tzw. „zasada przezorności”. Niniejsza zasada, zgodnie z art. 191 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i art. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.), nakazuje podjęcie działań zapobiegawczych zawsze wtedy, kiedy nie został dowiedziony brak negatywnych oddziaływań na środowisko, a wykazanie owego braku negatywnego oddziaływania jest przy tym obowiązkiem podmiotu, który zamierza podjąć określoną działalność. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości (wyrok z dnia 7 września 2004 r., sygn: C-127/02, pkt 56 i 59) „*pozwolenie na przedmiotowy plan lub przedsięwzięcie może zostać udzielone pod warunkiem, że właściwe władze krajowe uzyskają pewność, że plan lub przedsięwzięcie nie będzie miało negatywnych skutków na teren. Ma to miejsce wówczas, gdy z naukowego punktu widzenia brak jest racjonalnych wątpliwości co do braku wystąpienia takich skutków*”. Ustalenie kwestii wpływu zamierzenia na cele ochrony ww. obszaru Natura 2000 oraz funkcjonowanie powiązań przyrodniczych rejonu inwestycji wymaga wiedzy specjalistycznej. Powyższego dokonuje się w ramach tzw. oceny habitatowej. Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości ocena habitatowa (ocena oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000) może być konieczna również w przypadku każdorazowego wydawania zezwoleń okresowych na pewną działalność (por. wyrok Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 września 2004 r. w sprawie C-127/02 Waddenzee). Dodatkowo, treść art. 33 ustawy o ochronie przyrody przedstawia pojęcie przedsięwzięcia pod kątem oddziaływań na obszary Natura 2000 w bardzo szerokim aspekcie. „Nie ma bowiem znaczenia jego rozmiar, stosowana technologia czy wielkość produkcji, kluczowy jest fakt możliwości wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000” (Poradnik GDOŚ – J. Engel *Natura 2000 w ocenach oddziaływania przedsięwzięć na środowisko*, Warszawa 2009, s. 17).

Po przeanalizowaniu zgłoszenia stwierdzono, że przedmiotowe prace mogą spowodować pogorszenie stanu środowiska, a w szczególności mogą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony oraz gatunki ptaków lub ich siedliska, będące przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, w granicach którego są zlokalizowane. W związku z powyższym, zgodnie z art. 118 ust. 9 uoop Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie nałożył obowiązek uzyskania decyzji o warunkach prowadzenia działań, stwierdzając przy tym obowiązek przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

Biorąc powyższe pod uwagę, postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji służy prawo wniesienia odwołania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (ul. H. Sienkiewicza 3, 00-015 Warszawa), w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W przypadku zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania od decyzji I instancyjnej, strona nie może złożyć w tej sprawie również skargi do sądu administracyjnego.

Zgodnie z art. 130 § 4 kpa, dobrowolne wykonanie decyzji nieostatecznej jest możliwe w przypadku, gdy w sprawie występuje tylko jedna strona, a decyzja jest zgodna z jej żądaniem. Uprawnienia i/lub obowiązki wynikające z decyzji mogą być również wykonywane przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli w sprawie występuje więcej niż jedna strona, interesy współuczestników nie są sprzeczne, a treść decyzji była zgodna z ich żądaniem.

W przypadku stwierdzenia występowania w rejonie inwestycji siedlisk i gatunków chronionych, powyższa decyzja nie zastępuje uzgodnienia w zakresie przepisów dotyczących ochrony gatunkowej wynikających z art. 56 uoop, zatem wnikliwa analiza aktów prawnych leży w gestii Inwestora.

**Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Warszawie**

Aneta Adamska
**Z-ca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Warszawie -
Regionalny Konserwator Przyrody**
/podpisano elektronicznie/

Podpisany certyfikatem wystawionym dla
Aneta Adamska (Certyfikat kwalifikowany).
Utworzony w dniu: 2023-06-22 15:02:31
+0200

Otrzymują:

1. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Zarząd Zlewni w Warszawie (wysłano ePUAP)
2. aa